

متن پرسش

سلام بر استاد عزیز: با توجه به اینکه عقل در امور جزئی دین مستقیماً نمی‌تواند قضاوتی داشته باشد، تکلیف این آثاری که به صورت علمی برای نماز و روزه و... گفته اند چیست؟! و حکمت‌هایی که بعضاً به صورت علمی برای احکام بیان می‌کنند مثل علت حرمت ماهی بدون پولک و... و اینکه به هر حال ما این آثار و حکمت‌های علمی را مجازیم به عنوان گوشه‌ای از حقانیت دین بگوییم؟! اگر نه، حداقل به عنوان آثار دنیایی اعمال معنوی و دینی همیشه بیان کرد؟!!

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همان‌طور که می‌فرمایید علل الشرایع‌ها بر اساس عقل ما انسان‌ها است و نمی‌توان آن‌ها را قاطع پذیرفت هرچند بعضاً نکات خوبی دارد. ولی بعضاً هم به نظر می‌آید جایگاه احکام را تقلیل می‌دهند. مثل این‌که گفته می‌شود علت حرمت طلا برای مرد، سرطان‌زایی آن برای مردان است، والله اعلم! موفق باشید